

KLASA V KARTA INFORMACYJNA

Materiał nauczania wraz z odniesieniami do treści nauczania w podstawie programowej

I. Kształcenie literackie i kulturowe

	Klasa V Uczeń:
Czytanie	<ul style="list-style-type: none"> • doskonali umiejętności nabyte w klasie IV • nazywa swoje reakcje czytelnicze i wskazuje te elementy świata przedstawionego, które je wywołują • wskazuje typy tekstu: informacyjny, literacki, reklamowy, ikoniczny • wskazuje wątek główny oraz wątki poboczne • odróżnia bohaterów pierwszoplanowych od drugoplanowych • formułuje pytania do tekstu • rozumie różnicę pomiędzy dialogiem a monologiem • dostrzega wpływ bohaterów na rozwój akcji • doskonali odczytywanie morału w bajce, warstwę dosłowną i przenośną w przypowieści, własną interpretację utworu • odróżnia dialog od monologu • doskonali umiejętności nabyte w klasie IV oraz wskazuje, co składa się na rytm utworu • rozpoznaje środki poetyckie poznane w klasie IV oraz zdrobnienie i zgrubienie • wymienia cechy utworów z klasy IV oraz dziennika, mitu, bajki, przypowieści, opowiadania • odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych w mitach, bajkach, przypowieści, dziennikach i pamiętnikach • rozpoznaje spektakl teatralny oraz nazywa elementy charakterystyczne dla utworu teatralnego, rozumie pojęcia: aktor, gra aktorska, dekoracja, kostiumy, rekwizyty, inscenizacja, scena, widownia, próba, reżyseria, scenariusz, charakteryzacja • opisuje role twórców dzieł teatralnych: aktorów, reżyserów, dekoratorów, choreografów, suflerów, reżyserów dźwiękowców • rozpoznaje adaptację teatralną; odczytuje afisz teatralny
Słuchanie	<ul style="list-style-type: none"> • doskonali umiejętności z klasy IV • odczytuje intencje oraz odróżnia fakty od opinii • właściwie odczytuje intonacje nadawcy • odnajduje się w sytuacjach komunikacyjnych

II. Kształcenie językowe

	Klasa V Uczeń:
Fonetyka I ortografia	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia głoski od liter • sprawnie dzieli wyrazy na głoski i litery • sprawnie dzieli wyrazy na sylaby

	<ul style="list-style-type: none"> • doskonali umiejętności z klasy IV • wskazuje różnice pomiędzy wymową a pisownią głosek nosowych, dźwięcznych i bezdźwięcznych • poprawnie zapisuje spółgłoski twarde i miękkie, samogłoski ustne i nosowe, spółgłoski dźwięczne i bezdźwięczne, wykorzystując przy tym wiedzę o różnicach w wymowie i pisowni tych spółgłosek • zna alfabet i potrafi wykorzystać jego znajomość podczas korzystania ze słownika czy encyklopedii, słownika ortograficznego, małego lub podręcznego słownika języka polskiego, słownika wyrazów bliskoznacznych.
Fleksja	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, przyimek i spójnik • rozpoznaje rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, przyimek i spójnik • stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennej (rzeczownik, przymiotnik, czasownik, liczebnik, zaimek) • używa czasowników zakończonych na -no i -to • rozumie następujące kategorie: osoba, liczba, rodzaj i czas oraz w sposób poprawny stosuje je w wypowiedzi ustnej i pisemnej • w sposób poprawny stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formę rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasie przyszłym i przeszłym; stosuje formy trybów czasownika • wskazuje przysłówek jako określenie czasownika; stopniuje przysłówek; tworzy wyrażenia przyimkowe • doskonali umiejętności z klasy IV • doskonali umiejętności z klasy IV • określa formy gramatyczne rzeczownika: przypadek, liczba, rodzaj; używa poprawnych form nieregularnie odmieniających się rzeczowników • określa formy gramatyczne przymiotnika: przypadek, liczba, rodzaj; stopniuje przymiotnik • określa formy gramatyczne przymiotnika: przypadek, liczba, rodzaj; stopniuje przymiotnik • poprawnie wskazuje przymiotnik jako określenie rzeczownika
Składnia	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie wyszukuje w tekście zdanie i równoważnik zdania • oprawnie rozróżnia i stosuje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • swobodnie przekształca zdania, zmieniając cel wypowiedzi • odczytuje intencje nadawcy ze względu na rodzaj zdania • odróżnia zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte oraz złożone podrzędnie i współrzędnie • tworzy wypowiedź ustną z właściwych typów zdań odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej; przekształca zdania pojedyncze w złożone za pomocą spójników

	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje różne typy podmiotu, w tym podmiot w dopełniaczu – rozpoznaje orzeczenie imienne i wskazuje jego składniki (łącznik i orzecznik) – rozpoznaje w zdaniach dopełnienia i wybrane typy okoliczników (okolicznik miejsca, czasu, sposobu, przyczyny) – określa funkcję podmiotu w dopełniaczu, orzeczenia imiennego, wybranych typów okoliczników w zdaniu • rozpoznaje i stosuje przydawkę jako określenie rzeczownika, a dopełnienie jako określenie czasownika • nazywa części mowy pełniące funkcję podmiotu, orzeczenia, przydawki, dopełnienia i okolicznika • łączy współrzędne związki wyrazowe w zdaniu za pomocą spójników • poprawnie rozdziela zdanie pojedyncze za pomocą przecinków • stosuje przecinek przed spójnikami • wydziela cytaty, stosując cudzysłów • stosuje wielką literę na początku zdania i kropkę lub wykrzyknik/znak zapytania w zależności od intencji na jego końcu
Słownictwo	<ul style="list-style-type: none"> • doskonalą umiejętności z klasy IV • wykorzystuje formanty do tworzenia wyrazów pochodnych

III. Tworzenie wypowiedzi

	<p>Klasa V Uczeń:</p>
Mówienie	<ul style="list-style-type: none"> • doskonalą umiejętności z klasy IV • nazywa uczucia bohatera literackiego i opisuje własne emocje • dostosowuje sposób wyrażania się do oficjalnej i nieoficjalnej sytuacji komunikacyjnej w zależności od zamierzonego celu: prośba, pytanie, wyjaśnienie, odmowa, zaproszenie, ocena, opinia • skupia uwagę odbiorcy na swojej wypowiedzi poprzez zastosowanie odpowiedniego słownictwa, intonacji, gestykulacji, mimiki • prowadzi rozmowy na tematy związane z otaczającą go rzeczywistością i poznanymi tekstami kultury; posługuje się mimiką, gestykulacją, postawą ciała, aby skupić uwagę rozmówcy na swojej wypowiedzi • formułuje wypowiedź ustną z właściwą intonacją i akcentem wyrazowym; wprowadza pauzę; moduluje swój głos, by podkreślić sens swojej wypowiedzi • formułuje pytania otwarte i zamknięte w celu uzyskania konkretnych informacji

	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje wypowiedź na temat intencji zawartych w tekstach literackich oraz wypowiedzi innych rozmówców (wyraziste przykłady) • formułuje wypowiedź ustną z właściwą intonacją, akcentem wyrazowym; wprowadza pauzę; moduluje swój głos, by podkreślić sens swojej wypowiedzi • opisuje postać, przedmiot, zwierzę, miejsce, krajobraz, używając poprawnych form gramatycznych odmiennej części mowy; w opisie stosuje słownictwo nacechowane emocjonalnie, porównania, epitety • recytuje, głosowo interpretując teksty poetyckie, z właściwą intonacją, tempem i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • formułuje bardziej skomplikowane wypowiedzi (np. zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, dedykacja)
Pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne (krótkie i obszerniejsze) wypowiedzi pisemne na tematy poruszane na zajęciach • doskonalą umiejętności nabyte w klasie IV • tworzy krótki opis ludzi, przedmiotów, krajobrazu, zwierząt z dbałością o właściwą kompozycję i układ graficzny wypowiedzi; stosuje się do poznanych reguł ortografii i interpunkcji • używa myślników przy zapisie • redaguje opowiadanie z różnymi formami wypowiedzi • tworzy wypowiedzi pisemne (zaproszenie, list prywatny, ogłoszenie, dziennik); dba o właściwą kompozycję i układ graficzny wypowiedzi; stosuje się do poznanych reguł ortografii i interpunkcji

IV. Samokształcenie

Klasa V

Uczeń:

- dokonuje podziału źródeł informacji i stara się ocenić ich wiarygodność
- wyszukuje informacje w encyklopedii, słowniku ortograficznym, małym lub podręcznym słowniku języka polskiego, słowniku wyrazów bliskoznacznych, internecie
- korzysta ze słownika frazeologicznego

V. Lektura

Zgodnie podstawą programową, uczniowie winni zapoznać się z wyborem:

- baśni,
- legend,
- opowiadań,

- mitów greckich,
- powieści,
- noweli,
- kolęd,
- pieśni patriotycznych,
- poezji, w tym utworów dla dzieci i młodzieży,
- fraszek,
- bajek,
- komiksów.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

I. CELE PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

Ocenianie przedmiotowe ma na celu:

- ✓ Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych z języka polskiego o postępach w tym zakresie,
- ✓ Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- ✓ Motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- ✓ Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielowi informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- ✓ Poinformowanie o efektywności jego nauczania, właściwego doboru materiałów, metod i sposobów nauczania

II. PRZEDMIOTEM OCENIANIA SĄ:

- ✓ wiedza,
- ✓ umiejętności,
- ✓ postawa ucznia i jego aktywność

III. ZASADY PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

- ✓ Nauczyciele na początku roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów. Odnotowuje się to odpowiednim zapisem w dzienniku lekcyjnym.
- ✓ Nauczyciel systematycznie diagnozuje wiedzę i umiejętności uczniów.
- ✓ W klasie IV dokonuje się całościowej diagnozy wstępnej na początku (wrzesień) .
- ✓ Ocena jest informacją dla ucznia, nauczyciela, rodzica i wchodzi w skład średniej.

- ✓ Ocena ma dostarczyć uczniom, rodzicom i nauczycielowi rzetelnej informacji o specjalnych uzdolnieniach, postępach i trudnościach ucznia.
- ✓ Ocena jest opatrzona ustnym lub pisemnym komentarzem nauczyciela.
- ✓ Zawartością komentarza są wskazówki dla ucznia, w jaki sposób może on podnieść swoje osiągnięcia edukacyjne.
- ✓ Wymagania edukacyjne dla klas 4 - 8 sformułowane są na podstawie programu wydawnictwa OPERON pt. *JĘZYK POLSKI* Program nauczania (klasy 4–8) Alicji Krawczuk-Goluch , uwzględniają również standardy egzaminacyjne (tak, aby zapewnić spójność wewnętrznego i zewnętrznego systemu oceniania).
- ✓ W przypadku pracy z uczniem z dysfunkcjami nauczyciel uwzględnia zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- ✓ Stosuje się sześciostopniową skalę ocen.
- ✓ Dodatkowo uczeń może otrzymać + i -, które się sumuje: Za trzy + uczeń otrzymuje 5, a za trzy – otrzymuje 1.
- ✓ Za sukcesy w konkursach uczeń otrzymuje ocenę celującą.
- ✓ Uczeń ma prawo do nieprzygotowania 1 raz w semestrze, jednak musi to zgłosić nauczycielowi przed lekcją lub na jej początku. Prawo do nieprzygotowania nie dotyczy zaplanowanych wcześniej sprawdzianów, testów , prac klasowych , diagnoz itp.
- ✓ Uczeń ma prawo przystąpić do poprawy oceny niedostatecznej i dopuszczającej w ciągu dwóch tygodni, w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Niezgłoszenie się ucznia na poprawę bez odpowiedniego uzasadnienia oznacza rezygnację z tego prawa.
- ✓ Ocena uzyskana na poprawie wpisywana jest obok wcześniejszej oceny.
- ✓ Poprawie nie podlegają oceny z zadań domowych, odpowiedzi ustnej, kartkówek, zadań dodatkowych, zeszytów przedmiotowych, zeszytów ćwiczeń, aktywności na lekcji.
- ✓ Uczeń nieobecny na teście lub sprawdzianie jest zobowiązany napisać go w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nie dłużej niż 2 tygodnie od powrotu ucznia do szkoły)
- ✓ Na lekcjach języka polskiego ocenie i kontroli mogą podlegać: prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, dyktanda, wiedza o literaturze i kulturze, wiedza o języku, pisemne formy wypowiedzi, ustne formy wypowiedzi, czytanie lub recytacja tekstu, kultura żywego słowa, aktywność i zaangażowanie na lekcji, zeszyt ćwiczeń i zeszyt przedmiotowy, prace domowe, zadania praktyczne (w tym niewerbalne wytwory pracy): album, słownik, plakat, mapa, film, słuchowisko, widowisko teatralne, scenki, dramy, prezentacje, udział w konkursie przedmiotowym, literackim, poetyckim, recytatorskim, ortograficznym.
- ✓ Prace klasowe, dyktanda, diagnozy są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.
- ✓ W ciągu tygodnia uczeń może napisać maksymalnie trzy prace klasowe/sprawdziany.
- ✓ Prace klasowe, sprawdziany zostają sprawdzone w ciągu dwóch tygodni roboczych.
- ✓ Kartkówki zostają sprawdzone w ciągu jednego tygodnia roboczego.
- ✓ Kartkówki obejmują treści z trzech ostatnich lekcji i nie muszą być zapowiedziane wcześniej.
- ✓ Sprawdziany i prace klasowe są przechowywane w szkole. Wgląd do nich ma tylko uczeń i jego rodzice.

- ✓ Brak zeszytu przedmiotowego lub ćwiczeń uczeń jest zobowiązany zgłosić nauczycielowi przed lekcją. Uczeń ma obowiązek przedstawić nauczycielowi uzupełniony zeszyt lub ćwiczenia na początku następnej lekcji.
- ✓ Nauczyciel nie zadaje pracy domowej na okres ferii oraz przerw świątecznych.
- ✓ O obowiązku przeczytania lektury nauczyciel informuje uczniów odpowiednio wcześniej przed rozpoczęciem jej omawiania. Spis lektur nauczyciel przedstawia uczniom na początku roku szkolnego.
- ✓ Uczeń ma obowiązek przeczytać zadaną lekturę.

KRYTERIA OCEN Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLAS 4-8

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- posiada i potrafi wykorzystać wiedzę wykraczającą poza program,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty literackie, potrafi interpretować teksty przewidziane w programie,
- potrafi przygotować twórczą i oryginalną recytację, inscenizację w mowie i piśmie posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem,
- aktywnie uczestniczy w lekcji i zajęciach pozalekcyjnych związanych z językiem polskim,
- poprawnie stosuje reguły ortograficzne nawet w trudnych wyrazach,
- regularnie odrabia prace domowe i zadania dodatkowe,
- systematycznie pracuje w czasie pracy samodzielnej,
- starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy (estetyczne pismo, zapisany temat, data) .
- osiąga sukcesy w konkursach pozaszkolnych.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- w wyczerpującym stopniu opanował materiał przewidziany w programie,
- samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela rozwiązuje problemy i ćwiczenia,
- czyta ze zrozumieniem teksty literackie przewidziane w programie , podejmuje próby samodzielnej interpretacji,
- przygotowuje ciekawe prezentacje, recytacje i inscenizacje,
- wypowiada się w sposób poprawny i precyzyjny,
- aktywnie uczestniczy w lekcji,
- regularnie odrabia prace domowe i często wykonuje prace nieobowiązkowe,
- sporadycznie popełnia błędy ortograficzne
- prowadzenie zeszytu i praca własna jw.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- w zakresie wiedzy przedmiotowej ma niewielkie braki,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, trudniejsze z pomocą nauczyciela,
- czyta ze zrozumieniem, samodzielnie potrafi znaleźć w tekście potrzebne informacje,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych i stylistycznych,
- stosuje reguły ortograficzne, popełnia niewiele błędów,
- bierze czynny udział w lekcji,
- regularnie odrabia prace domowe, czasem także nieobowiązkowe,

- zeszyt, praca własna jw.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- posiada podstawowe wiadomości przewidziane programem, choć jego wiedza jest fragmentaryczna, ma problemy z samodzielnym jej wykorzystaniem ,
- trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- wypowiada się w zasadzie poprawnie, choć zasób jego słownictwa nie jest bogaty, nie popełnia rażących błędów językowych ,
- sporadycznie zabiera głos na lekcji ,
- odrabia obowiązkowe prace domowe.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- ma duże braki w wiedzy ,
- nawet proste zadania wykonuje przy pomocy nauczyciela,
- nie potrafi samodzielnie przeczytać ze zrozumieniem tekstu literackiego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia dużo błędów, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcji
, ale wykazuje chęć do pracy,
- często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej,
- nie pracuje systematycznie w czasie pracy własnej.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w posiadanej wiedzy,
- nie potrafi wykonać zadania nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się niechęcią do nauki,
- nie rozumie poleceń nauczyciela
- nie odrabia prac domowych ,
- nie pracuje w czasie pracy własnej.

PROCENTOWA PUNKTACJA

CELUJĄCY 100% (sprawdzian zawiera pytania wykraczające poza podstawę programową)

BARDZO DOBRY 100 – 90%

DOBRY 75% - 89%

DOSTATECZNY 50% - 74%

DOPUSZCZAJĄCY 49% - 35%

NIEDOSTATECZNY 34,9% - 0%

OCENA DYKTAND

0-1 błąd ortograficzny BDB

2-3 błędy ortograficzne DB

4-5 błędy ortograficzne DST

6 -7 błędy ortograficzne DOP

8 - ... błędy ortograficzne NDST

1 BŁĄD ORTOGRAFICZNY = 3 BŁĘDY INTERPUNKCYJNE